

Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus

ajaleht / nr 3 / Juuni 2012

Head inimesed! Juba poole peal olev 2012. aasta on pakkunud ja pakub edaspidigi hulganisti väljakutseid. Seda nii isiklikus kui ka professionaalses ja institutsionaalses plaanis. Haigla lähtub kogu oma tegevuses möödunud aastal saadud kvaliteedi sertifikaadist.

See on asetanud uudsese rolli nii töötajad, patsiendid kui ka partnerid. Ootame kõigilt osapooltelt sisukat ning järjepidevat dia-

loogi ja ratsionaalseid mõtteavaldusi. Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus soovib väärtustada seda aega, mis patsiendid haiglas veedavad, muutes seda niipalju sisukaks kui vähegi võimalik. Samuti luua töötajatele igapäevase töö kvaliteetseks tegemiseks vajalikud tingimused, pakkudes võimalusi tervislike eluviiside järgimiseks nii töökeskkonnas kui ka väljaspool töeaega.

Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus on Eesti tervishoiu- ja sotsiaalteenuste pakkujana unikaalne nähtus, mis väljendub eelkõige selles, et siin püütakse näha inimeses tervikut ja lähtuda oma tegevuses biopsühhosotsiaalsest printsiibist, mitte aga laialdaselt levinud biomeditsiinilisest lähenemisest. See on väljakutse kõigile — patsientidele/klientidele, rahastajatele, partneritele ja loomulikult ka

töötajatele. Tänavune aasta ongi oluline seetõttu, et püüame kinnistada neid väärtusi, mis me ühiselt oleme loonud ja mille nimel oleme viimased paar aastat tõsiselt vaeva näinud.

Seekordne, kolmandat numbrit kandev ajaleht püüabki anda ülevaate, kuidas see on õnnestunud ning mida on kavas edaspidi ette võtta suuremate õnnestumiste nimel.

Priit Eelmäe
juhatuse esimees

Neuroarenguline ravi neurorehabilitatsioonis

2011. aasta novembris oli HNRKs 2,5nädalane Bobath-teraapia intensiivkursus. Kursuse eestvedajad olid kaks litsentsitud ja kogenud Bobathi terapeuti Cathy Hazzard ja Karen Guha Kanadast.

Kursusest võttis ühtekokku osa 12 füsioterapeuti ja üks tegevusterapeut. Osalejaid oli HNRKsse tulnud mitmest Eesti taastusraviasutusest, HNRK kollektiivist läbisid kursuse tegevusterapeut Siiri Siimenson ning füsioterapeudid Mari Kirch, Heili Tilga, Tuuliki Tulf ja Liina Toompuu.

Koolituspäevad olid kaheksatunnised ning sisaldasid teooria- ja praktilisi tunde. Praktilistes tundides osalesid aktiivselt ka statsionaarsed peajukahjustusega patsiendid HNRKst. Valdav enamik patsiente oli insuldi diagnoosiga, kuid osales ka kaks traumatilise peajukahjustusega patsienti. Kursusesse kaasatud patsientidel oli väljendunud funktsionaalne defitsiit, mis takistas neil igapäevaelus iseseisvat toimetulekut.

Praktilised tunnid olid jao-

ERAKOGU

tatud kaheks osaks, töö toimus paariliseks. Tunni esimeses osas rakendasime värskelt õpitut teoreetilisi teadmisi teineteise peal ning seejärel ka patsientide peal. Tunni teises osas toimus õppevideote vaatamine ja analüüsimine ning terapeutilise aruande koostamine patsientide kohta.

Kursuse vältel anti ka palju koduseid ülesandeid, neist osa individuaalsed, näiteks teadusartiklite läbitöötamine, ja osa rühmatööna, sh järgmise päeva teraapiatunni planeerimine. Koolituse läbiteinud said kolm aastat kehtiva NDT-terapeudi tunnistuse.

Pärast koolitust oleme igapäevases füsioterapias rakendanud kursusel omandatud Bobathi teraapia võtteid, kaasates patsiente aktiivsesse funktsionaalsesse tegevusse. Bobathi lähenemisviis on patsientide seas saanud positiivset vastukaja, sest teraapias õpitu on otseselt rakendatav igapäevategevuses.

NDT (Neuro-Developmental Treatment, eesti keeles ka neuroarengulise ravi kontseptsioon) e Bobathi teraapia on tuntumaid füsioterapia kontseptsioone ajukahjustusega patsientide taastusravis, mille rajajad olid 1950. aastatel Karel

NDT filosoofia põhiseisukohad

- Patsienti vaadeldakse kui tervikut.
- Efektivse ravi aluseks on meeskonnatöö.
- Patsiendi funktsionaalse seisundi hindamine on teraapia lahutamatu osa.
- Patsiendile koostatakse individuaalne raviplaan.
- Ravi käigus toimub jooksvalt patsiendi funktsionaalse seisundi korduv hindamine ning raviplaan korrigeerimine või muutmine vastavalt hindamise tulemustele.
- Oluline on töö patsiendi perekonnaga ning pereliikmete ja/ või hooldajate koolitus.
- Patoloogiline lihastoonus ei võimalda normaalset liikumismustrit.
- Teraapias kasutatakse asjaomaseid võtmepunkte patsiendi kehal, mille kaudu inhibeeritakse patoloogilisi liikumismustreid ja hõlbustatakse normaalset.
- Kõik tahtlikud liigutused sisaldavad automaatseid komponente.
- Teraapia ülekandmine igapäevaelu tegevusse (funktsionaalsus).

ja Berta Bobath. NDT-teraapia vaatleb liigutuslikku taasõppimist arengulises järjestuses, keskendudes primitiivsete reflekside ja spastilisuse inhibeerimisele ning soovitud liigutusmustrite hõlbustamisele.

Mari Kirch ja Liina Toompuu
füsioterapeudid

Füüsikalise ravi aparaatide kasutamine ravitöös

Selle aasta veebruarist on füsioterapeutidel võimalus kasutada igapäevases töös füüsikalise ravi aparaate. Selleks soetas HNRK endale viis Chattanooga kombineeritud füüsikalise ravi ja ühe laser-ravi aparaadi. Samuti toimus 10.–11. veebruaril koostöös Fysioline'iga teoreetiline-praktiline koolitus füsioterapeutidele ja taastusrarstidele, õppimaks füüsikalise ravi üldisi põhimõtteid ning tutvumaks elektriravi aparaatide

kasutamisega. Koolitajaks oli Farley Brown USAst.

Chattanooga füüsikalise ravi aparaadid on kombineeritud seadmed, mis on füsioterapeutidele abiks patsientide ravis. Selle tagavad eri vooluliikide (ultraheli, TENS, interferents, kõrgsageduslik vool, VMS jt) kasutamisevõimalus, mitmekülgsete kliiniliste protokollide ja anatoomilise raamatukogu ning vooluliikide kirjelduste olemasolu. Seade on varustatud akuga ja asub

ratastel kärul, mistõttu on seda mugav kasutada ja saab lihtsalt transportida. Peale selle on kaks aparaati varustatud EMGga. Samuti on kasutamiseks üks laserravi aparaat.

Füüsikalise ravi aparaadid asuvad igas füsioterapia saalis, seega on kõigil füsioterapeutidel võimalus kombineerida teisi terapeutilisi meetodeid füüsikalise ravi meetoditega. Füüsikalise ravi meetodite kasutamise üle otsustab füsioterapeut lähtuvalt patsiendi

vajadustest, konsulteerides raviarstiga. Füüsikalise ravi meetodite kasutamine on osa füsioterapia teenusest ning leiab kindlasti kajastamist ka patsiendi füsioterapia protokollis. Füüsikalise ravi kasutamisel on füsioterapias oluline koht, aidates parandada teraapia tulemuslikkust, näiteks valu vähendamise või häirunud struktuuri paranemise kiirendamise kaudu.

Reina Mõim
füsioterapeut

Tegevusteraapia kongress Rootsis

24.–27. mail peeti Rootsis Stockholmis üheksas COTECi (Council of Occupational Therapists for the European Countries — Euroopa riikide tegevusteraapeutide nõukogu) tegevusteraapia kongress. Osalejaid oli kokku üle 900, esindatud oli 48 riiki nii Euroopast kui ka kogu maailmast (nt Jaapanist, Ugandast, Singapuri ja Ghanast). Neljal kongressi päeval oli võimalik kuulata üle 250 suulise ettekande kaheksas paralleelsessioonis, osaleda töötubades ning tutvuda umbes 300 posteritekadega. Kongressi keskuses oli samal ajal näi-

tus, kus olid esindatud abivahendeid, innovaatilisi tehnoloogiaid ja ortooside valmistamise materjale pakkuvad firmad. Kohal olid samuti ühenduste esindused, nt Maailma Tegevusteraapeutide Liit, Kanada ja Rootsi Tegevusteraapeutide Liit, kes jagasid informatsiooni tulevaste koolituste, edasiõppimisvõimaluste ning mitmesuguste projektide kohta.

Kongressi läbiv teema oli mitmekesisus, mille põhjal olid ettekanded jagatud 23 alagruppi, näiteks mitmekesisus ja uurimismeetodid; mitmekesisus ja tegevusteraapia

sekkumine; mitmekesisus ja igapäevaelu tegevused. Esitleti teadustöö projekte, arendusprojekte ja pedagoogilisi projekte ning peeti arutelusid, mis puudutasid olulisi erialaseid probleeme tegevusteraapias. Neli kongressi päeva juhatati sisse avakõnedega, milles keskenduti järgmistele teemadele: kas oleme valmis väljakutseteks, sotsiaalse osaluse tähtsus ning füüsilise keskkonna kohandamine, patsient ja tegevusteraapeut — igapäevases elus toimetulemine.

Selle aasta maist kuulub Eesti Tegevusteraapeutide Liit COTECi riikide hulka ning avatseremoonial tervitati Eestit kui täieõiguslikku liiget. Haapsalu Neuroloogilisest Rehabilitatsioonikeskusest osalesid kongressil Sandra Pais ja Siiri Siimenson suuliste ettekannetega:

„Seljaaju kahjustusega patsientide spordipäev — HNRK näitel” Sandra ettekandes ja „Funktsionaalne taastumine — sõltuv raviperioodi pikkusest?” Siiri esituses. Ettekanded võeti hästi vastu ning olid konverentsil osalejale huvipakkuvad. Suur tänu kaasautoritele: Merle Põhjata, Triin Koppelmann, Kadri Englas, Priit Eelmäe. Osalemine sellel kongressil andis võimaluse tutvuda eri maade tegevusteraapeutide, nende tehtud uuringute ning uudsete lähenemisviisidega.

2014. aastal tuleb 16. Maailma Tegevusteraapeutide Ühingu rahvusvaheline kongress Jaapanis ning 2016. aastal 10. COTECi tegevusteraapia kongress Iirimaal.

Siiri Siimenson ja Sandra Pais
tegevusteraapidid

15. mail oli HNRKs koolitus „Eetiline meedik ja meditsiin”. Koolituse elluviija oli Meego Remmel. Koolitus oli huvitav, arendav ja mõtlemapanev. Osalejad said teada maailmavaatelistest veendumustest, eetilistest valikutest, kutse-eetilistest väärtustest, voo- rustest, valikute langetamisel eri lähtekohadest ja bioeetilistest printsiipidest.

Suhtlemiseetikast rääkides jäi kõlama mõte — suhted on igavesed, reeglid ajalised. Ehk teisisõnu: suhete mõte pole mitte heades reeglites, vaid reeglite mõte on heades suhetes.

• • •

Eesti Taastusrstide Selts korraldas 20. aprillil Laulasmaal seminari teemal „Insuldi tõendus põhine taastusravi”. HNRKst osalesid dr. Ülle Kruus, dr. Vaike Kabel, dr. Maarja Tamberg ja füsioterapeut Mari Kirch. Ettekanded käsitlesid meie töös aktuaalseid teemasid multiprofessionaalselt. Tutvustati uut insuldi taastusravi juhendit. Korralduslik külg oli hea. Peame vajalikuks osa võtta ka järgmistest Eesti Taastusrstide Seltsi korraldatavaist seminaridest.

• • •

16. veebruaril osalesid Soomes Peurunkas OÜ Fysioline korraldatud koolitusel „Nüüdisaegne tehnika — toeks neuroloogilisele taastusravile” Krete Ledis ja Liina Toompuu. Koolitus hõlmas endas kolme tehnilise aparatuuri tutvustust ning hea võimalus oli neid kohapeal ka ise katsetada ja proovi- da.

Saksamaa firma H/p Cosmos esitles *treadmilli* koos keharaskust vähendava ning uuendusliku ekspandersüsteemiga, mis võimaldab

kõnnil osutada ühtaegu vastupanu tagada stabiilsust. Hocoma firma poolt näidati Armeo Therapy aparatuuri, millega on võimalik vähendada ülajäseme raskust ja parandada eelkõige neuroloogiliselt kahjustunud käe funktsiooni.

Eesmärk on korduvate ühe- sughuste liigutustega parandada pea- aju aktivatsiooni ja seeläbi suurendada käe aktiivset liikuvust ja koor- dinatsiooni. Tutvustati ka HNRKs aktiivselt kasutusolevat *Balance Trainerit*, selle kasutusvõimalusi aktiivseks ja efektiivseks treening- uks vertikaalses asendis.

• • •

Eesti arstide päevad

Eesti arstide päevad 2012 peeti Tartus — kaks tihedat tööpäeva Dorpati konverentsikeskuses.

I konverentsipäeva põhiosa käsitles üldisi probleeme meditsiini valdkonnast meil ja ka ühiskonnas laiemalt. Kindlasti oli kuum teema vahetork arstikunsti ja moodsa meditsiini vahel. Tõsi, eri põlvkondadel on arusaamad siin radikaalselt erinevad, kuid lõpuks peame ikkagi tõdema, et ainult elektrooniline infovahetus ja kõrgtehnoloogilised uurimismeetodid ei ravi. Inimene tahab ikkagi, et keegi selle talle arusaadavaks teeks, tuge ja lootust pakuks.

Mööda ei mindud ka arstide puu- duse probleemist — jutuks oli nii arstide import kui ka väljaränne.

Tänavu 90aastaseks saavale Eesti Arstile oli pühendatud eraldi sessioon.

Meditsiini sisulisemast poolt käsitles 3 sessiooni: vananemise molekulaarsetest protsessidest, kroonilise neeruhaiguse nüüdisaegsest käsitlusest ning arstikunstist taastusravis.

Eesti taastusrstidel oli see esmakordne võimalus nii väärika auditoriumi ees rääkida taastusravi kohast meie meditsiinitegevuses. Kokku tuli esitamisele 7 haigusjuhtu koos asjaomast probleemi puudutava teooriaga. Ettekanded olid praktiliseerivad taastusrstid TÜ Kliinikumist, Ida-Tallinna Keskhaiglast, Haapsalu NRKst, Keila Taastusravikeskusest ja Pärnu Haiglast.

HNRK-poolse ettekande tserebraalparalüüsiga lapse ravist tegi dr. Ülle Kruus. Ettekandes leidis käsitlemist kliinilise kõnnianalüüsi võimaluste kasutamise tserebraalparalüüsi spastiliste vormide korral erinevate sekkumiste valikul. Lastega tegelevais kolleegides tekitas see elavat huvi, millest on saanud juba tihedam koostöö. Pikema diskussiooni vallandas ka onkoloogilise taastusravi teema. Kuna see haru taastusravist on meil alles lapsekingades, leidus probleeme küllaga.

Seekordsed arstide päevad oma sisukuselt eelmistele küll alla ei jäänud. Kuna taastusravi teema oli paljudele kitsama eriala arstidele suhteliselt võõras, andis see võimaluse nii diskussiooniks kui ka koostöösidemete sõlmimiseks.

Meie majast osales konverentsil 3 arsti: dr. Ü. Kruus, dr V. Kabel ja dr. M. Tamberg.

Ülle Kruus
taastusrast

• • •

Ergonoomikakoolitusest

Mulle meeldib, et HNRKs ei olda kunagi vastu enesetäiendamisele ega õppimisele. Pigem soositakse seda. On võimaldatud majaväliseid kursusi ja korraldatakse ka majasiseid täiendusi ja õppepäevi. 26.

aprillil oli meil majasisene ergonoomika täienduskursus koolitaja Daisi Nõmmiku eestvedamisel.

Daisi rääkis ergonoomika üldpõhimõtetest. Kuidas raskest tööst end säästa ja tagada patsiendi turvalisus. Andis ülevaate patsiendi nihtumise ja siirdamise viisidest, mida sai ka praktikas läbi proovida. Tutvustas abivahendeid, millest paljud on meil ka haiglas. Väga tore oli, et koolitajaks oli inimene, kes ise töötab haiglas osakonnas ja kasutab samu töövõtteid.

See näitab, et praktikas need asjad toimivad. Maja uued töötajad said kindlasti koolituselt juurde teadmisi ja omandasid vajalikke töövõtteid. Ise olen mitu aastat siin majas töötanud, aga koolitus värs- kendas seniseid teadmisi ja tulet- tas meelde nii mõnegi kasuliku nipi, mis vahepeal ununenud.

Tiina Spiegel
hooldaja

Olen nüüd juba aasta töötanud HNRKs hooldajana. Püüan ja tahan käia koolitustel, mis minu tööd paremaks muudavad enda ning patsientide suhtes. Ergonoomika- koolituselt sain vajalikke oskusi ja teadmisi, kuidas ennast ja patsienti säästa. Mul on selg olnud valedes võtete tõttu haige.

Pärast koolitust ma enam pat- sienti oma jõuga voodisse ja voo- dist ratastooli ei tõsta, sest kui on abivahendid ja oskused, mida saan ja oskan kasutada, on mul oma tööd tunduvalt kergem ja mõnu- sam teha. Kui tekib võimalus veel sellisele koolitusele minna, lähen kindlasti oma teadmisi värskenda- ma ja midagi uut juurde õppima. Mulle meeldib mu töö!

Kai Silmer
hooldaja

Sport teeb ilusaks!

HNRK naispere käis SEB maijooksul viiendat korda, mis sel aastal peeti 19. mail. Registreerunud oli 42 töötajat, mis oli üks suuremaid esindusi ühest ettevõttest. Meie haigla maijooksjate arv on aasta-aastalt kasvanud. On see ju tore sportlik koostegemise päev. Minek maijooksule on õendus-hooldusosakonnas juba nii populaarseks saanud, et sel päeval pidi korruse vanemõde ise valvesse tulema, sest kõik õed jooksid.

Ma ei julge küll väita, et see üritus on ainulaadne nagu meie laulupeod, aga eriline kindlasti, nii palju naisi eri põlvkondadest, Eesti eri nurkadest ja paljudelt erialadelt koos sportimas. Meeleolu, mis valitses lauluväljakul, oli vägev. Kõik sebevad siia-sinna, sätivad numbreid rinnale, tuttavaid kohates kallistavad pikalt, kuskil ei näe morne ega pahuraid nägusid. Kui jooksud joostud ja kõndimised kõnnitud, järgneb väike kehakinnitus ja meeleolukas

kontsert. Sõpradega huvasti-jätt sõnadega: „Maijooksul siis näeme!”

Ilmataat on meile armuline olnud kõik viis aastat, mil oleme osalenud. Ühtekokku oli aga tegu juba 25. maijooksuga. Olles ise käinud kõik 5 aastat, pean kiitma just selle aasta korraldust. Kõik sujus, mitte millegi kohta ei saa öelda, et see oleks võinud olla teisiti. Näiteks eelmisel aastal olid stardis kõndijad ja kepikõndijad koos. See tekitas segadust ja ka kukkumisi. Sel aastal olid stardid eraldi ja oli tunduvalt turvalisem. Aga see pole veel kõik. Et ka HNRK meespere saaks osaleda kollektiivsetel spordiüritustel, läheme kolmandat korda ka SEB maratoni ja sügisjooksule, mis toimub 9. septembril.

Kõik see on saanud võimalikuks tänu haigla juhatajale Priit Eelmäele.

Kaja Mander
ülemõde

Meelelahutust!

HNRKs on esimesel poolaastal olnud kolm toredat, peamiselt patsientidele mõeldud üritust, mis kõik olid heategevuslikku laadi. Avapauguks oli 15. veebruari õhtul „Sõbralik sõbrapäevakontsert”, mille tõi meile Kuusalu kihelkonna vingeim punt „Uuri4ever” oma akustilise kavaga. Esinejad sõitsid Kuusalust Haapsalusse pärast oma tööpäeva lõppu ja kontsert oli heategevuslik. Ettepanekuga tulla patsientidele rõõmu valmistama pöördus minu poole ansambli eestvedaja Urmas Pao-me. Kontsert oli väga ilus ja muusikat armastuslugudest rohkini. Aitäh toredate kontserdi eest!

Kontsert läks südamesse nii kuulajatele kui ka tegijatele endile. Sellest hakkas idanema uus idee, mille teokssaamist ei tulnudki kaua oodata. 9. mail etendati toredat kogupere näitemängu „Avastades Ameerikat” Andrus Kivirähki „Hiired põõningul” ainetel Jäneda Näitemängu Pundi esituses. Eten-dus pakkus lastele lõbusat vaatamist põõningul elavate hiirte, nahkhiire ja tõugu tegemistest ning täiskasvanutele lugemist ridade vahelt. Tänavune südamenädal vältas 16.–22. aprillini. Südamenädalal püütakse inimesi rohkem panna mõtlema

ning tähelepanu pöörama oma elustiilile ja südamele ning anda teavet südame-vere-soonkonna haiguste ja ennetamise võimaluste kohta. Alla 65aastaste inimeste südamehaigustesse suuremuse poolest on Eesti praegu Euroopa Liidus esikohal — mõtlemapanev. HNRKs on aastati pööratud südamenädalale tähelepanu erinevalt. Sel aastal tulid appi Tallinna Ülikooli Haapsalu kolledžis tervisejuhtideks õppivad üliõpilased.

Südamenädala teema oli „Südamest südamesse”. Eesmärk rõhuda sellele, et rõõmus meel, positiivsed mõtted ja elamused on terve südame tarvis sama olulised kui toitumine, liikumine ja tervislik eluviis. Mis siis toimus? Kolledži neiud olid võtnud nõuks pakkuda südamenädala ühel õhtul meelelahutust nii patsientidele kui ka haigla töötajatele. Esinesid Haapsalu muusikakooli algklasside lapsed ning pakuti Kuusalu valla Sõitme küla Jõe-kääru talu iseküpsetatud küüslauguleiba, juustu- ja kõrvitsasaia, maitsvaid isevalmistatud leivamäärdeid, kringlit ja taimetee. Usun, et elamuse said kõik.

Kaja Mander
ülemõde

Firmadevahelistel karikavõistlustel

Haapsalu Neuroloogilises Rehabilitatsioonikeskuses pakutav taastusravi- ja rehabilitatsiooniteenus baseerub suuresti kehalisel tegevusel. Seega on keskuse töötajad hästi kursis sportimise positiivse mõjuga päevatööst taastumisele ning tööks kehalse ja vaimse vormi saavutamisele. Suur hulk haigla töötajaid tegeleb aktiivselt mõne spordialaga või tervisespordiga, mille üks väljund peale hea enesetunde saavutamise on Läänemaa firmadevahelised karikavõistlused.

Võistlused tulevad sel aastal juba kaheksandat korda. Tegemist on aasta ringi vältava osavõistluste sarjaga, kus peetakse nii võistkondlikku kui ka individuaalset arvestust. Jõudu katsetakse viieteistkümnel spordialal ja kaheksa ala järel asub HNRK võistkond auväärsel I kohal. Koht on seda hinnatum, et teiste hulgas edestatakse ka piirkonna spordiettevõtteid. Kuna alade amplituud on lai, on ka HNRK võistkonna liikmete arv (ühel osavõistlusel saab võistkonda esindada 5 võistlejat) suur. Võistkonnas on praegu kirjas 24 tublit ja osalemisvalmis inimest. Võistkonna koosseis täieneb pidevalt, kirja pannakse kõik soovijad ja võistlustele re-

gistreeritakse peale võistkonnarvestuses osalejate ka individuaalvõistlejad, andmaks kõigile võimalus ennast tõestada ja kaasa lüüa. Kes on täpsem, on valinud täpsusalad, tugevamad töötajad osalevad jõualadel, rakendust on leidnud ka kiired, vastupidavad ja lihtsalt ilusad. Võistluste käik on toonud esile mitmeid talente, sportlikule saavutusvõimele antakse viimane lihv ühistreeninguil enne võistluspäeva. HNRK parima tulemuse on osavõistlustel teinud Sandra Pais (lauatennise 3. koht), Mari Alvela (suusatamise 4. koht) Ott Rootare (ujumise 1. koht), Regina Palm (boolingu 1. koht), Irina Eenpere (laskmise 4. koht), Krete Ledis (vibulaskmise 12. koht), Margot Pintson (autode vigursõidu 2. koht), Grete Pöder (sõudmise 4. koht). Kõigi alade kokkuvõttes peetakse Firmaliigas ka individuaalset arvestust, kus asub Mari Alvela tublil 3. kohal.

Sügisel, kui kõik osavõistlused on peetud, loodab HNRK võistkond võitjakarika pärast Firma-liiga autasustamistseremooniat haiglasse hoiule tuua. Igal juhul on aga võidetud juurde tervist, töövoimet ja töötajate ühtekuuluvustunnet.

Jüri Kull
haldusjuht

Töötajate vastlatrall

Noorkuu teisipäeval, seitse nädalat enne lihavõtteid, päev enne tuhkapäeva ning enne suure paastu algust oli meie sõbraliku kollektiivi selle aasta esimene ühisüritus — vastlatrall. Et meenutada vana, aga ühtlasi nüüdisaegne olla, otsustasime vanad ning pisut unustuse hõlma vajunud tavad tänapäevases võtmes lahendada.

Nii valisime rohkem ja vähem tuntud vastlapäeva hulgest kolm sellele päevale omast tegevust ning vormisime need ülesanneteks. Pika liu laskmine ehk meeskonnaga ühiselt,

kilesussid jalas, liulaskmine; paelapummine ehk köitest patsi punumine ilma köie otsast lahti laskmata ja kada ajamine ehk põhunuku tassimine ning riietamine. Kõik ülesanded nõudsid meeskonnatööd, õnne ja osavust.

Igal meeskonnal olid kõik vajalikud omadused ning viimane kui üks sooritas ülesanded edukalt. Teistest pisut edukamaks osutus kooslus „Nõrgad ja Targad”, kes ootustele vastupidi polnud sugugi nõrgad. Loodame traditsiooni jätkumisele!

Eda Kivimäe
tegevusterapeut

HNRK suvepäev

Pikk suvepäev Naissaarel: bussiga Rohuneeme sadamasse, mereületus ja ühine äraolemine sportliku ning kultuurilise meelelahutusega.

Suvepäeva seekordseks kõrghetkeks on Naissaarel Omari küünis toimuv Urmas Lennuki kirjutatud ja Hendrik Toompere jr lavastatud „Naissaare Wabariigi Referendum“.

Munadepüha aaretejaht

Tegevusterapeutid korraldasid lastele „Munadepüha aaretejahti“, mis sai alguse 4. aprilli varastel hommikutundidel. Üritus kestis terve päeva ja oli mõeldud haiglas olevalle lastele.

Hommikul ärgates leidis iga laps voodi kõrvalt kirja jänes Jutalt. Kiri sisaldas väikest kirjeldust munadepüha kohta ja aaretejahti juhendit. Nimelt oli majas ära peidetud 15 muna, mille tagumisele küljele oli kirjutatud üks täht. Laste ülesanne oli nende munade ülesotsimine ja tähtedest lause kokku kirjutamine. 15 tähest koosnev lause oli salasõnaks, mille pidi sosistama ruumis 301A oleva terapeudi kõrva. Kui kõlas õige lause „Otsime aarde üles“, siis sai laps vastu kaardi, et minna otsima tõelist aaret.

Pärastlõunal, pärast suurt aaretejahti, oli aeg munade värvimiseks. Iga lapsele olid valmis pandud muna ja värvid. Munade värvimisel olid abiks lapsevanemad ja kõik tegevusterapeutid. Tulemuseks olid ilusad värvilised munad, mida sai uudistada järgmisel päeval munade näitusel. Näituse lõppedes said kõik lapsed oma munad endaga kaasa võtta.

Oli värvikas ja tegevusrohke päev. Loodame, et sellest saab meie majas tore traditsioon.

Elke Mäemurd
tegevusterapeut

2. juunil olid Haapsalus Lääne-Eesti meistrivõistlused grillimises. Nagu eelmiselgi aastal võistles HNRK võistkond NEURON, kaasates nii patsiente kui ka töötajaid, teiste tublide grillijatega kolmes voorus (ribi-, kana-, fantaasia-voor). Külmast ja vihmasest ilmast olenemata saavutati tubli III koht. Suur tänu kõigile osalejatele, toetajatele ning kaasajajatele!

13.12.2011–09.01.2012 oli HNRK füsioterapeutide ja taastusarstide kõnnikoolitus. Koolitajad olid füsioterapeutid Mari Alvela ja Margot Pintson. Kõnnikoolituse teoreetilises osas käsitleti kõnni terminoloogiat ja kõnnitsükli eri osi. Praktises osas sai omandatud teoreetilisi teadmisi proovile panna kõnnialalüüsi uurides ja väikesi gruppiseseid ülesandeid täites.

TÜK Lastefondi kampaania aitas koguda raha laste kõnnialalüüsiks

2011. aasta lõpus allkirjastasid HNRK ja TÜK Lastefond koostöölepingu, mille raames on selle aasta jooksul võimalik teostada HNRK kliinilises liikumis- ja kõnnialalüüsi laboris kõnniuuringuid kõnnipatoloogiatega lastele. Koostöö peamine eesmärk on tõhustada kõnnipatoloogiaga laste võimalusi efektiivsemaks ravi-tegevuse suunamiseks ning kliiniliste otsuste tegemiseks.

Lastefondi ja Procter & Gamble'i abil on kõnnipatoloogiaga laste heaks kogutud üle 48 000 euro.

Kampaania pidulik lõpetamine oli 7. mail HNRKs, kus Lastefondi tegevjuht Küllike Saar andis tšeki kogutud summaga üle HNRK juhatuse esimehele Priit Eelmäele, kes omakorda vastas tänusõnade saatel sümbolise kingitusega Lastefondile. Hea sõnaga peeti ka meeles Procter & Gamble'i esindajaid ning 4-aastast Jakobit, kes oma tore da olemise ja armsa näoga aitas kaasa kampaania „Käib

Kõnnialalüüsiks on sobilikud lapsed, kes

- on vanemad kui 5aastased
- kõnnivad iseseisvalt või küünarkarkude, keppide, harkkeppide vms mitte liiga massiivse kõnniabi vahendiga vähemalt 7 meetrit
- ei väsi kiiremini kui 45 minutit
- saavad aru suulistest juhistest ning alluvad juhistele
- ei ole ülekaalulised

Täpsem info www.hnrk.ee

kah” õnnestumisele.

1. jaanuarist 31. märtsini oli kõigis kauplustes üle Eesti Procter & Gamble'i heategevuskampaania „Kingi lastele rõõmu“, kus kampaanias osaleva Procter & Gamble'i 15 eri kaubamärgi toote ostmisel toetati kõnnipatoloogiaga lapsi. Kampaania „Kingi lastele rõõmu“ kogus 22 840 eurot, millega on võimalik toetada 100 last.

Ligi 26 000 eurot on Lastefond kogunud telefoniannetus-

te ja pangaülekannete abil kampaania „Käib kah” raames. Kuigi aktiivne kampaaniaaeg on möödas, kasvab kõnnipatoloogiaga laste analüüside toetussumma pidevalt, sest Lastefondi annetuskontodele on võimalik ülekandeid teha ka edaspidi, lisades selgituseks „Kõnnialalüüs“.

3D kõnnialalüüsi peamine eripära on võimalus visualiseerida uuritava liikumist olulisel määral täpsemalt kui vaatlusel põhinev kõndimise hindamine võimaldab, mistõttu saab kõnnialalüüsi tulemuste põhjal luua lisaväärtuse kliiniliste otsuste tegemisel. Sellega on võimalik ühtlasi tagada kvaliteetsem ning tulemuslikum ravi ja paremad tulemused. Ühe kõnnialalüüsi maksumus on praegu 230 eurot.

Kampaaniaga kogutud rahaga on võimalik teha analüüs rohkem kui 200 lapsele.

Kadri Englas
arendus- ja kvaliteedijuht,
füsioterapeut

Foto: ERAKOGU

NVUG

19.–20. jaanuaril oli Haapsalu Neuroloogilises Rehabilitatsioonikeskuses Põhja- ja Baltimaade Viconi riist- ja tarkvara kasutavate kõnnilaborite — Nordic Vicon Users Group (NVUG) — igaaastane kokkusaamine. Osales 30 inimest 11 kõnnilaborist 7 riigist (Eesti, Soome, Rootsi, Norra, Taani, Leedu ja küllalisen Suurbritannia). Seekordne NVUG oli pühendatud peamiselt elektromüograafia (EMG) kui kliinilise kõnnialalüüsi olulisele komponendile, teisalt kõnnialalüüsi tulemuste ratsionaalsele ja arusaadavale esitamisele. Samuti anti ülevaade laborite igapäevasesest töökorraldusest ning arutleti kõnnialalüüsi hinna teemadel. Külalistena osalesid seekordsel NVUG-kokkusa-

misel kliinilise kõnnialalüüsi professor Richard Baker Salfordi ülikoolist ning dr. Julie Stebbins Oxfordi kõnnilaborist. HNRK kõnnilabor on NVUG-liige aastast 2010.

18. jaanuaril korraldas HNRK NVUG eelprogrammi, mis oli mõeldud Eesti ortopeedidele eesmärgiga tutvustada kliinilist kõnnialalüüsi ning selle kasutegurit kirurgiliste

otsuste langetamisel. Külalisesinejad olid eelnimetatud kõnnialalüüsi spetsialistid Suurbritanniast. NVUG eel- ja põhiprogrammi elluviimisele aitasid kaasa Euroopa Liidu Euroopa Regionaalarengu Fond ja Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus Tervisedenduse ja Rehabilitatsiooni Kompetentsikeskuse (TERE) kaudu, samuti Vicon ja AMTI.

Kokkuvõte HNRK 2011. aasta tegevusest

HNRK on taastusravihaigla, mille põhitegevus on ambulatoorse ja statsionaarse eriarsitiabi ning sellega seonduvate teiste tervishoiu- ja sotsiaalteenuste osutamine. 2011. aasta oli HNRKle kaheksas tegevusaasta sihtasutusena. Jätkati haigla arengukavas ning 2011. aasta tegevuskavas planeeritud tegevust, milles pöörati suurimat tähelepanu kvaliteedile, personali ja raviteenuste arendamisele ning patsiendikeskse lähenemise kujundamisele.

2011. aastal olid haigla tulud kokku 2,21 miljonit eurot, võrreldes 2010. aastaga suurenesid tulud 143 900 eurot. Haigla kulud olid 2011. aastal kokku 2,17 miljonit eurot, võrreldes 2010. aastaga suurenesid kulud 147 900 eurot. Haigla tulud ületasid kulusid 46 100 euro võrra. Põhitegevusega otseselt seotud teenustest moodustas 2011. aastal raviteenuste müük Eesti Haigekassale 69,2%. 2010. aastal oli vastav näitaja 70,6%. Kuigi raviteenuste müük Eesti Haigekassale protsentuaalselt kogukuludest vähenes, olid 2011. aasta tulud põhitegevusest aegade kõige suuremad (vt joonis).

Personal

HNRKs oli 2011. aasta lõpu seisuga 125 töötajat. Samuti kasutas haigla 58 isikut töövõtu- või käsunduslepinguga. Töötajate arv on 2010. aastaga võrreldes vähenenud kolme võrra, eelkõige spetsialistide arvel.

Rehabilitatsiooni valdkonna tippspetsialistide hulk suurenes. Töötajate keskmine vanus oli 2011. aastal 43,4 ja 2010. aastal 44,9. Töötajatele arvestatud töötasu koos maksudega oli 2011. aastal 1,46 mln eurot ja 2010. aastal

kokku 1,36 mln eurot. Haigla keskmine brutopalk oli 2011. aastal 661 eurot kuus. 2010. aastal oli see näitaja 619 eurot. Tööjõukulud suurenesid 2011. aastal eelmise aastaga võrreldes 103 500 euro võrra, moodustades 67,6% 2011. aasta kuludest.

Ravitöö

2011. aasta aprillist kasutab haigla süsteemselt ravitöö planeerimiseks ja selle kvaliteedi hindamiseks funktsionaalse sõltumatuse uuringut (FIM®). Ettevalmistus FIM®-instrumendi kasutuselevõtuks kestis üle aasta. Instrumenti tutvustati sihtrühmadele, sh Eesti Haigekassa juhatajale ja Eesti Taastusrstide Seltsile mitmel seminaril.

2011. aasta sügisel anti SA Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsioonikeskusele Euroopa kvaliteedimärk sotsiaalhoolekande teenustes EQUASS Assurance. EQUASS Assurance'i rakendamine algas 2010. aasta kevadel ning sai

sellest ajast peale haigla juhtimise oluliseks osaks.

Statsionaarsete ja ambulatoorsete ravijuhtude arv, ravi kestus ja voodihõive 2009–2011

Voodihõive (%), keskmine ravijuhtu kestus (päevades), statsionaarsete ravijuhtude arv, ambulatoorsete ravijuhtude arv

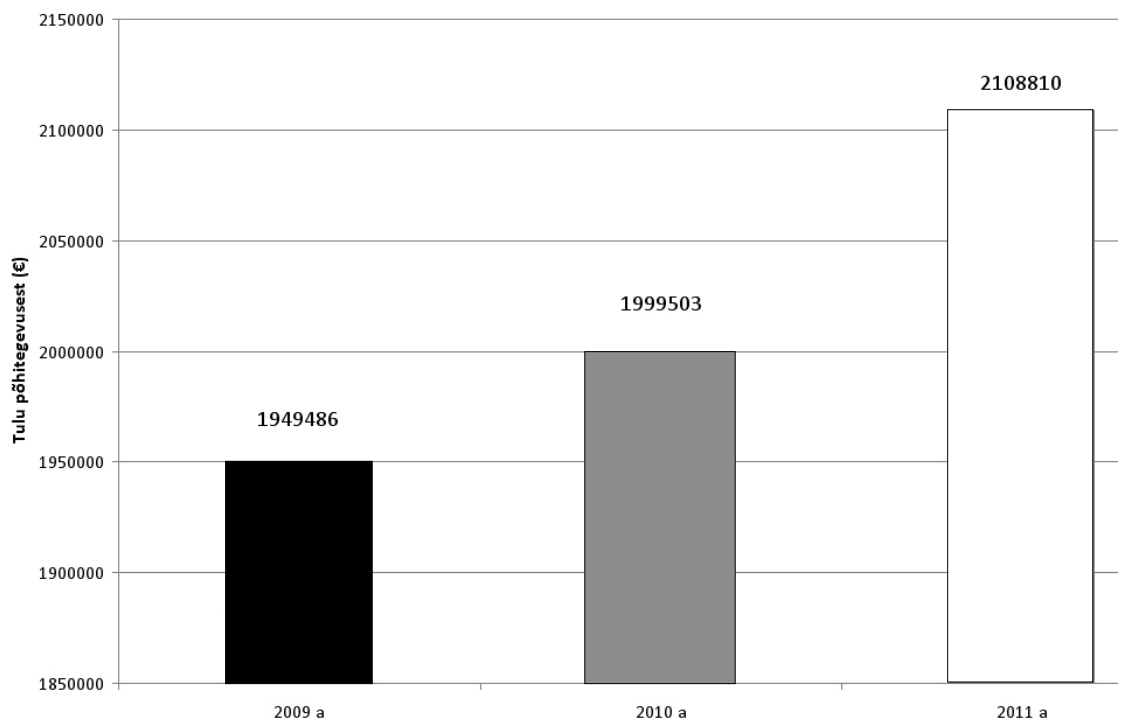
Aasta	Voodihõive (%)	Keskmine ravijuhtu kestus (päevades)	Statsionaarsete ravijuhtude arv	Ambulatoorsete ravijuhtude arv
2009	79	11,8	2418	625
2010	75	11,7	2269	528
2011	83	11,7	2714	704

Pidevalt nüüdisajastati haigla ravitööga seonduvat tipp tehnoloogilist ning ka infotehnoloogilist baasi. Soetati ainulaadne ja seni Balti riikides ainus 16 kanaliga juhtmevaba EMG-seade, keha pindrõhu määramise aparaat X-Sensor ning kuus uuema põlvkonna füüsilise ravi aparate Chattanooga. Samuti soetati palatikorpusesse mitu uut funktsionaalset haiglavoodit. Nüüdisajastati ravitööd haldavat arvutiprogrammi „Liisa”, võeti kasutusele kogu haiglas ühtne tarkvaraplattform Windows 7, Exchange server, doku-

menti haldusesüsteem WebDesktop, personaliprogramm Taavi ning uuendati haigla põhiserverit.

Arendus- ja teadustegevus

HNRK töötajailt avaldati 2011. aastal 14 teaduspublikatsiooni. Ettekannetega konverentsidel esineti samuti 14 korral. Haigla töötajad osalesid mitmel rahvusvahelisel taastusravi ja rehabilitatsiooni teaduskonverentsil nagu International Spinal Cord Society 50th Annual Scientific Meeting, Washington; 6th World Congress of the International Society of Physical and Rehabilitation Medicine, San Juan; 16th International World Confederation for Physical Therapy Congress, Amsterdam; 6th Baltic Spinal Cord Society Congress, Riga; 16th Nordic Congress on Cerebrovascular Diseases, Tallinn. Üks HNRK töötaja kaitses 2011. aastal magistriväite-

kirja. Haigla oli 2011. aastal partneriks mitmele Eesti kõrgkoolile kliinilise praktika baasina. Kokku sooritas praktikat haiglas 47 üliõpilast (sh 6 välistudengit). 2010. aastal oli haiglas praktil 72 üliõpilast.

Esiletoomist vääriks osalemine EASi rahastatud projektis „Tervisedenduse ja Taastusravi Kompetentsikeskuse eelprojekt” ning „Tervisedenduse ja Rehabilitatsiooni Kompetentsikeskuse põhiprojekt”, osalemine Nordplus-programmis „Joint physiotherapy education in bachelor thesis module”, osalemine Tallinna Ülikooli Haapsalu kolledži tervisejuhi õppekava arendustegevuses ja õpetöö elluviimises, Hasartmängumaksu Nõukogu rahastatava projekti „Laste rehabilitatsiooni kvaliteedi tõstmine — kaasaegse hindamisvahendi kasutusele võtmine Eestis” ja „NDT meetodi abil töö- ja vanemaalaste rehabilitatsiooni kvaliteedi tõstmine — tõenduspõhiste teenuste kasutusele võtmine Eestis” elluviimine. Eraldi väärib märkimist, et HNRK piloteeris rehabilitatsiooni-programmi, mis oli mõeldud tööeliste seljaajukahjustusega inimeste igapäevase toimetuleku arendamiseks, säilitamiseks ja toetamiseks.

2011. aastal külastasid haiglat mitmed väarikad organisatsioonid, NATO esinduse külastus kevadel ja Eesti Teaduste Akadeemia delegatsiooni visiit suvel.

Kokkuvõtteks saab öelda, et 2011. aasta oli haigla igati edukas. Haigla on endiselt suurim statsionaarse taastusravi teenuse osutaja Eestis, arendustegevus aga võimaldab saavutada senisest veelgi parema ravikvaliteedi.

Priit Eelmäe
juhatuse esimees

Foto: ERAKOGU

Ehitusaasta 2012

Haigla selle aasta suurim arenguülesanne on ravitöö kvaliteedi tagamine nüüdisaegse tipp tehnoloogilise ravikeskkonna väljaarendamise kaudu.

Tänavu on planeeritud ehitada haigla A-korpusele peale üks korrus, et luua paremad tingimused taastusravi- ja rehabilitatsiooniteenuste pakkumiseks. Samuti on 2012. aastal plaanis kogu haiglahoone soojustuse, ventilatsiooni- ja küttesüsteemi rekonstrueerimine. Ehitus algas aprillis. Intensiivne ehitustegevus toimub 2012. aasta teises ja kolmandas kvartalis. Tööde lõpetamine on planeeritud oktoobrisse ja vastuvõtmine novembrisse.

Selleks et tagada töötajate ja patsientide rahulolu keeruka ehitusprotsessi vältel, on kaasatud haldusjuhi eestvedamisel kõik osakondade juhatajad ja administratsiooni töötajad. Samuti on oodatud kõigi patsientide ja töötajate ettepanekud töö paremaks korraldamiseks. Kõik ehitustööd kooskõlastatakse haigla igapäevaste ehituskoos-

olekutel. Haldusjuht omakorda edastab operatiivse info igahommikustel koosolekutel. Pikema ülevaate ehituse kulgemisest annab haldusjuht teisipäevahommikuti peetaval juhtgrupi koosolekul. Selleks et tagada informatsiooni õigeaegne jõudmine patsientide/klientideni ja töötajateni, arendas haigla välja digitaalsete infoekraanide süsteemi, kus kajastatakse kõik päevakajalised teemad.

Ehitustegevuse tõttu on häiritud parkimine haigla ümbruses. Sellekohane info on leitav haigla veebilehelt. Samuti on ehitustööde ajaks, st aprillist novembrini haigla mõningal määral vähendanud ravil viibivate patsientide hulka. Eriti ajal, mil toimuvad sellised ehitustööd, mis häirivad ja segavad igapäevast haiglaelu kõige enam.

Palume vabandust võimalike ebamugavuste pärast. Küsimuste tekkimisel vastab haldusjuht Jüri Kull.

Priit Eelmäe
juhatuse esimees

Kevadest on HNRKs ülevaade infoekraanide, et tagada olulise ja operatiivse teabe jõudmine patsientide ja töötajateni. Infoekraanidel on peale uudiste näha ka HNRK põhiliste teenuste kirjeldus ning patsientide üldine päevakava, samuti päeva menüü. Infoekraanid ja nende kasutamine on osa HNRK kommunikatsioonistrateegiast.

HNRK vahetas välja kasutatava siseveebi keskkonna ja ühildas dokumendihalduse ning haiglasises teabevahetussüsteemi. Uus siseveebikeskkond võimaldab HNRK töötajail olla kursis haigla sündmustega (külastused, koolitused, konverentsid jne), kolleegide lähetuste ja puhkustega, edastada üldisi teateid, samuti võimaldab kiire ligipääsu haiglasestele kontaktidele, mitmesugustele tööks vajalikele materjalidele. Siseveebi ühildamine dokumendihalduskeskkonnaga loob töötajale võimaluse mugavaks ligipääsuks temaga seotud dokumentidele. HNRK töötajail on kohustus jälgida siseveebi vähemalt üks kord päevas.

Mais külastas HNRKd kaks olulist delegatsiooni. 8. mail Ameerika Ühendriikide saatkonna esindajad Alison Evans Davis ja Jane Susi, arutamaks potentsiaalseid koostöövõimalusi ravitegevuse ja personaliarenduse valdkonnas. Külalised võttis vastu HNRK juhataja Priit Eelmäe; 18. mail Eesti Haigekassa ja Moldova Vabariigi esindus, kes olid Eestis tutvumas tervishoiukorralduse süsteemiga. Muu hulgas heideti pilk HNRK tegemistesse ja võimalustesse. Nimetatud külalised võttis vastu dr. Ülle Kruus.

II kvartalilist on HNRKs kasutusel uuendatud küsimustik patsientide rahulolu kohta. Selles on pööratud senisest rohkem tähelepanu pakutavaile põhiteenustele, et tagada teenuste hea kvaliteet ning saada sisulisemat infot HNRK patsientide arvuste ja hoiakute kohta. Kõigil HNRK patsientidel on võimalik rahuloluküsimustikku täita. Kokkuvõttes tehakse kvartalipõhiselt ning avalikustatakse HNRK kodulehel.

25. mail oli Tartu Tartu Tervishoiu Kõrgkoolis II Eesti Füsioterapeutide Liidu (EFL) aastakonverents ja üldkoosolek. HNRKst tegi suulise ettekanne füsioterapeut Mari Alvela, kes esitas juhtumianalüüsi füsioterapeutilisest käsitlusest pärast fastsiotoomiat kaasasündinud hemipareesiga lapsel. Üldkoosolekul tehti kokkuvõtte EFLi tegevusaastast.

Mida annab haiglale osalemine kompetentsikeskuse projektis?

Juba paar aastat on HNRK koostöös Tallinna Ülikooliga valmistanud ette suuremahulist teadus- ja arendusprojekti „Tervisedenduse ja rehabilitatsiooni kompetentsikeskus (TERE)”. Kuna esimese taotluse lükkas Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS) tagasi, valmistati teist taotlust ette senisest veelgi põhjalikumalt.

2011. aasta septembris esitatud taotlusele andis EAS positiivse hinnangu detsembris, tegutsemist alustas keskus selle aasta jaanuarist. Kogu projekti maksumuseks kujunes 3,76 miljonit eurot. Sellest 1,95 miljonit investeeritakse HNRKsse ja siinsesse taastusravi- ja rehabilitatsiooni-tegevusse.

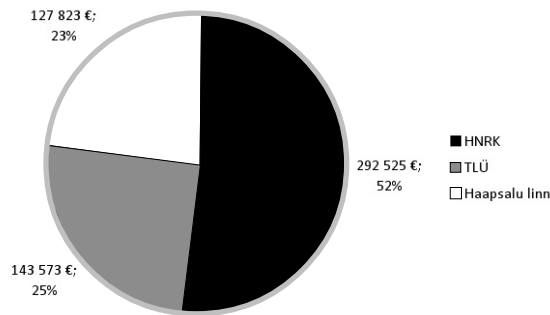
Kompetentsikeskuse asutajad on 15 Eesti ettevõtet, mille hulgas on haiglaid, teadus- ja arendusasutusi, aga ka ettevõtteid, kes valmistavad taastusravivahendeid või osutavad sellesisulisi teenuseid.

Rahaliselt panustavad kompetentsikeskuse ettevõtmistesse peale HNRK ka Tallinna Ülikool ja Haapsalu linn (vt joonis). Viimane toetab otseselt Tallinna Ülikooli Haapsalu kolledži laborites toimuvat tegevust: mudauuringuid ja tervisedenduse uuringuid. HNRK omafinantseeringu eest kaetakse peamiselt haigla hoonesse, seadmetesse ja personalile tehtavaid kulutusi, mille eesmärk on taastusravi- ja rehabilitatsioonitegevuse arendamine. Partnerite omafinantseering on 15 protsenti projekti maksumusest ning see jaguneb kolme aasta peale.

Mida siis ikkagi annab haiglale osalemine kompetentsikeskuse projektis?

Esiteks võimaldab kompetentsikeskuse projektis osalemine suurendada haigla konkurentsivõimet Eestis, aga eel-

TERE kompetentsikeskuse omafinantseeringu jagunemine

kõige Euroopa sellesarnaste taastusravikeskustega võrrelduna. Kuna kompetentsikeskuse peamine eesmärk on tõenduspõhine ettevõtluse edendamine, viiakse selleks lähema paari aasta jooksul haiglas ellu mitmeid taastusravi- ja rehabilitatsiooniprojekte, kus osalevad sad jaigla patsiendid.

Teiseks on kavandatud viis projekti, mis oma sisuliselt ülesehituselt on ainulaadsed ja innovaatilised ning loovad haiglas ravil olevaile personalile senisest veelgi paremaid võimalused taastumiseks. Nende projektide innovaativsus seisneb eelkõige selles, et rutiinses ravitöös võetakse kasutusele roboteid ja ka keerulisi tipp tehnoloogilisi taastusravi diagnostikaseadmeid.

Peale projektide raames taotletavate arendus- ja teaduseesmärkide täitmise on igal tegevusel ka käegakatsutav sisend igapäevase ravitöö kvaliteedile. Kolmandaks, eespool märgitust ehk veelgi olulisem on, et kompetentsikeskuse toel on võimalik tuua haiglasse taastusravi valdkonna eksperte nii Eestist kui ka välisriikidest. See omakorda võimaldab haiglas võtta kasutusele ja rakendada uusi tõenduspõhiseid ravimeetodid. Samuti aitab see luua juba haiglas töötavale asjatu vilisele personalile võimalused professionaalseks aren-

guks ja olla kaasatud kompetentsikeskuse tegevusse. Neljandaks annab Euroopa Regionaalarengu Fondi raha võimaluse operatiivselt valmis ehitada haigla A-korpus neljas korrus. Kuna ehitus, inimeste palkamine ning seadmete soetamine võtavad oma aja, siis on võimalik alustada sisulist tegevust 2013. aastast. Haigla on seotud kompetentsikeskuse taastusravi tegevusega aastani 2019, kuid tegevuse edukaks osutumise korral miks mitte kauemgi. EASi rahastus kompetentsikeskusele on tagatud 2014. aasta lõpuni. Selleks et saavutada häid tulemusi, on vaja ühendada eri asutuste parim ajupotentsiaal ning tehnoloogiline baas. Kompetentsikeskuse tegevuses planeeritud on hea näide, kus haigla professionaalne kaader ja loodud tehnoloogiline baas toetavad planeeritud ettevõtmisi märkimisväärselt.

Võttes arvesse aastast ravigitud patsientide/klientide hulka, tehtava töö sisu ja ehitatavat taristut ning ümbritsevat keskkonda, on lähiaastail HNRKst kujunemas tänu juba tehtud investeeringuile ning kompetentsikeskuse projektile üks Euroopa juhtivaid ja nüüdisaegsemaid taastusravikeskusi.

Priit Eelmäe
juhatuse esimees

Koostöö Tartu Ülikooli närvikliinikuga

Selle aasta 30. jaanuarist teeb HNRK koostööd Tartu Ülikooli närvikliiniku neuroloogidega, et uurida seljatraumade sagedust ja põhjust. Uurimistöö laiem eesmärk on parandada seljatraumade profülaktikat. Samuti on uuringu eesmärk parandada seljatrauma järgset taastusravi ning luua haiguse või trauma tagajärgedega elava inimese tegelike vajaduste kohane arstiabiüsteem. Tartu Ülikooli poolt on vastutav uurija dr. Janika Kõrv ja HNRK otsene koostööpartner doktorant Liis Sabre. HNRK poolt on kaasatud dr. Malle Pakkanen ja dr. Vaike Kabel.

Töö käigus uuritakse patsientide vajadusi sotsiaalses ja meditsiinilises plaanis, samuti nende elukvaliteeti ja probleeme traumajärgsel perioodil, hinnatakse ravijärgseid hilistulemusi. Küsimustike kaudu selgitatakse kroonilise valu ja lamastiste esinemist, põie ja seedetrakti häireid, mitmesuguseid põletikuga kulgevaid haigusi jne. Teise osa uurimistööst moodustab impulsiivne uuring, kus veres määratakse vereliistakute monoamiini oksüdaasi aktiivsus, mis on markeriks mitmele käitumis- ja psühhiaatriilisele probleemile. Kodeeritud vereanalüüsi uuritakse Tartus asuvas laboris.

Patsiendile on uuring vabatahtlik ja anonüümne. Iga patsient annab oma kirjaliku nõusoleku uuringus osalemiseks. Siiani on koostöö patsientidega olnud hea. Kõik soovijad on saanud uuringus osaleda.

Vaike Kabel
taastusarst

WCNR

Mai kolmandal nädalal oli VII Neurorehabilitatsiooni konverents (WCNR 2012) Austraalias Melbourne'is. Seekordse kongressi teema oli **i n n o v a t s i o o n** neurorehabilitatsioonis ning üritus pakkus huvitavaid plenaar- ja paralleelsessioone, mis kõik seotud nüüdisaegsete teemadega neurorehabilitatsiooni vallas, samuti juurdekuuluv mess. Tervisedenduse ja Rehabilitatsiooni Kompetentsikeskuse tegevust arvestades olid eriti väärtuslikud sessioonid robotika ja kõrgtehnoloogia kasutamise- ja arenguvõimalustest kõnealuses valdkonnas. Kongressil oli osalejaid üle tuhande, alates tateadlastest ja lõpetades kliiniliste spetsialistidest. Kongress oli informatiivne ning sisutihed. Järgmine WCNR toimub 2014. aastal Türgis Istanbulis.